

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 P 425353 24 Gž
Tuzla, 21.03.2025. godine

Kantonalni sud u Tuzli u vijeću sastavljenom od sudija dr sci Faruka Latifovića, kao predsjednika vijeća, Safeta Hajdarbegovića i Admira Biščića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H.I., iz T., ..., ..., koga zastupa Advokatsko društvo HEAD Legal d.o.o. Tuzla, protiv tuženog JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo, Podružnica Elektrodistribucija Tuzla, ul. Rudarska 38, radi naknade štete, vrijednost spora 65.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 P 425353 22 P od 01.02.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 21.03.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda, u stavu I i II i u dosuđujućem dijelu za troškove parničnog postupka u stavu III izreke, potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom I izreke prvostepene presude obavezan je tuženi da tužitelju, na ime naknade materijalne štete nastale na stambenom objektu-kući sagrađenoj na parceli označenoj kao k.č. broj 2115, zv. „...“, kuća i zgrada površine 85 m², dvorište površine 500 m² i njiva 5. klase površine 891 m², ukupne površine parcele 1476 m², upisana u PL broj 842, KO ..., isplati ukupan novčani iznos od 52.756,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 02.05.2022. godine, kao dana nastanka štete, pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Stavom II izreke obavezan je tuženi da tužitelju, na ime naknade materijalne štete nastale na pokretnim stvarima koje su se nalazile u stambenom objektu-kući sagrađenoj na parceli označenoj kao k.č. broj 2115, zv. „...“, kuća i zgrada površine 85 m², dvorište površine 500 m² i njiva 5. klase površine 891 m², ukupne površine parcele 1476 m², upisana u PL broj 842, KO ..., isplati ukupan novčani iznos od 3.415,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 02.05.2022. godine, kao dana nastanka štete pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Stavom III izreke obavezan je tuženi da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka, u iznosu od 10.168,60 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja prvostepene presude, pa do konačne i pune isplate, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja, dok se zahtjev tužitelja preko dosuđenog iznosa troškova parničnog postupka odbija kao neosnovan.

Protiv prvostepene presude žali se tuženi iz svih razloga predviđenih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu skraćeno: ZPP), s prijedlogom kao u žalbi.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga iznesenih u žalbi i razloga iz člana 221. ZPP, ovaj sud je utvrdio da žalba nije osnovana.

Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja za naknadu materijalne štete nastale na njegovom stambenom objektu usljed požara koji se dogodio dana 02.05.2022.godine.

Suprotno žalbenim navodima, na kojima tuženi istrajava, ovaj sud nalazi da u prvostepenom postupku nisu učinjene povrede parničnog postupka na koje sud pazi po službenoj dužnosti iz člana 209.stav 2. tačka 2, 3, 8, 9, 12 i 13 ZPP, niti postoje povrede postupka na koje se žalbom ukazuje.

Pobijana presuda sadrži razumljive razloge i uopšte sastavljena je prema odredbama člana 191. stav 4. ZPP, na način da je prvostepeni sud, u obrazloženju presude, prvo izložio zahtjeve stranaka i činjenice na kojima se temelje, a potom je izložio izvedene dokaze i, obzirom na predmet spora, uzeo u obzir i sadržajno interpretirao ono što je relevantno za odlučivanje o postavljenom tužbenom zahtjevu.

U konkretnom slučaju, a nasuprot rezonovanju žalbe, prvostepeni sud je, u smislu odredbe člana 8. ZPP, pravilno i po svom slobodnom uvjerenju cijenio relevantne dokaze, te je svoje stečeno uvjerenje opravdao uvjerljivim i logičkim razlozima da bi se moglo provjeriti da li ono ima pravnu i činjeničnu osnovu, navodeći valjane razloge za ocjenu relevantnih dokaza, koje kao pravilne prihvata i ovaj sud.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude prvostepeni sud je, u relevantnom, utvrdio sljedeće stanje stvari:

-da je tužitelj vanknjižni vlasnik i posjednik nekretnine označene kao k.č. broj 2115, što u naravi predstavlja kuća i zgrada u površini od 85 m², dvorište u površini od 500 m² i oranica/njiva 5. klase u površini od 891 m² ili ukupno 1476 m²,

- da je na navedenoj parceli sagrađen porodični stambeni objekat,
-da je tužitelj evidentiran kod tuženog kao potrošač električne energije po Ugovoru o snabdijevanju električnom energijom i korištenju distributivne mreže (kategorija Domaćinstvo) Broj: ST-603-140552/19 od 18.03.2019. godine,
-da je dana 02.05.2022. godine, oko 11,30 sati, stambeni objekat tužitelja zahvaćen požarom, da je Zapisnikom o uviđaju MUP TK PU Tuzla Odjeljenje kriminalističke policije od 02.05.2022. godine konstatovano da je, na neutvrđen način, došlo do požara u krovu kuće, dok su se u unutrašnjosti nalazili članovi porodice, kojom prilikom je u potpunosti izgorio krov kuće, te došlo do značajnog oštećenja gornje stambene jedinice, čime je načinjena veća materijalna šteta,
-da se u pismenom izvještaju Profesionalne vatrogasne jedinice Tuzla od 02.05.2022. godine navodi da je bila intervencija po pozivu da, u naselju B., gori kuća i da, dolaskom na lice mjesta, vidjeli su da varniči i da puca gdje je spojen samonosivi kabal, gdje je zakačena struja na krov kuće i da je cijeli krov u plamenu, da su pristupili gašenju vodom i uz pomoć mještana u potpunosti ugasili požar,
-da je u požaru od 02.05.2022. godine došlo do oštećenja krova stambenog objekta tužitelja, te do oštećenja pokretnih stvari u objektu, što proizilazi iz izvedenih dokaza-fotografija priloženih u spis suda i konstatacija u nalazu i iskazu svjedoka Envera Agića, koji je kao vještak postupao po zahtjevu Tužilaštva TK, te u izvještaju Tužilaštva TK,
-da je vještak arhitektonske struke Faruk Jusufović u svom pismenom nalazu i mišljenju naveo da, prema predmjeru i predračunu radova na rekonstrukciji objekta, nakon požara od 02.05.2022. godine, ukupna šteta na objektu tužitelja iznosi 52.765,00 KM od čega 45.090,60 KM čine građevinsko-zanatski radovi, a 7.665,40 KM čini PDV, a što je ovaj vještak predstavio u tabelarnom prikazu na stranama 8 do 14 nalaza i mišljenja,
-da je vještak ekonomske struke Senad Uzunić u svom pismenom nalazu i mišljenju naveo da je, uvidom u spis suda, iskaze svjedoka i fotodokumentaciju, utvrdio da procijenjena vrijednost u požaru uništenih stvari i predmeta iznosi 3.415,50 KM, dok se nije mogao izjasniti o stvarima koje su oštećene usljed požara.

Na okolnosti uzroka nastanka požara na objektu tužitelja izveden je dokaz vještačenjem po vještaku elektro struke Spasoju Eriću iz čijeg pismenog nalaza i mišljenja, dostavljenog u spis suda 04.09.2023. godine, dopune nalaza i mišljenja dostavljenog 27.09.2023. godine, druge dopune nalaza i mišljenja dostavljenog 23.11.2023. godine, (koji čine jednu cjelinu), kao i usmenog izjašnjenja na glavnoj raspravi, proizilazi da je kućni priključak opožarenog objekta izveden 2019. godine od strane tuženog, kao nadležne elektrodistributivne organizacije, da je kućni priključak izveden preko kuke sa zateznom stezaljkom, kroz krovni limeni uvodnik, koje rješenje je uobičajeno i rasprostranjeno u seoskim elektrodistributivnim mrežama i obrađeno u tehničkim preporukama tuženog, da su tehnički

uslovi priključenja definisani u elektroenergetskoj saglasnosti u kojim uslovima je navedeno da će priključni kabal biti položen u kablovsku kanalicu u vanjskom zidu/fasadi objekta najkraćim putem do mjernog ormara, da je kabal kućnog priključka SKS X00-A-4x16 mm² položen kao jedan neprekidan komad od ABS stuba do glavnog osigurača 3x35 A u mjernom ormaru, u skladu sa elektroenergetskom saglasnosti, te prihvatajući kao tačne navode o utvrđenim činjenicama tokom uviđaja od strane vještaka elektro struke Asima Hodžića i Envera Agića, postupajući vještak je iznio tvrdnju da predmetni kabal kućnog priključka nije bio zaštićen od kratkog spoja, a prema važećoj tehničkoj regulativi trebao ga je zaštititi tuženi, što ne dokazuje i ne isključuje odgovornost tuženog za nastali požar, ali da bi odgovarajuća zaštita značajno doprinijela sigurnosti elektrodistributivne mreže i priključenih objekata potrošača. Na poseban upit suda o mogućnosti nastanka požara usljed kratkog spoja na kablju koji je vodio preko krova kuće do stanske table prizemlja i sprata, vještak elektro struke Spasoje Erić je ovu mogućnost u potpunosti isključio navodeći da u slučaju ako osigurači od 50 ampera nisu reagovali na kratak spoj na navedenom kablju sigurno bi reagovali osigurači od 35 ampera i to u vremenu od jedne sekunde, što nije dovoljno da se razvije temperatura koja bi dovela do zapaljenja, niti izolacije kabla, a samim tim ni drvene konstrukcije krova, te da bi u slučaju bilo kakvog stalnog ili prolaznog kvara na uređajima na instalacijama prizemlja i sprata došlo do instantnog (neodložnog) reagovanja osigurača na tabli prizemlja i sprata, pa i u slučaju da se radi o stalnom kvaru na potrošačima ne bi bilo moguće ponovo uspostaviti strujni krug jer bi osigurač ponovo automatski iskočio, što ni teoretski ne bi moglo dovesti do preopterećenja kabla koji je bio položen preko krovne konstrukcije, odnosno do kratkog spoja na sastavu, odnosno stezaljkama koje su taj kabal povezale sa napojnim kablom iz stanske razvodne table.

Činjenično utvrđenje u nalazu i mišljenju vještaka elektro struke Spasoja Erića potvrđeno je i iskazom svjedoka Asima Hodžića iz kojeg proizilazi da je intenzitet gorenja bio na mjestu gdje napojni kabal, preko uvodnice, ulazi u objekat i da je kabal u tom dijelu prekinut, te da su oštećenja na priključnom aluminijskom SKS kablju tolike mjere da se u dijelovima vidjelo da se kabal topio (u dužini od 1,5 m), a da osigurači od 100 ampera koji su osiguravali Trafo stanicu, ne predstavljaju zaštitu od kratkog spoja objekta tužitelja, te da je njihovo nereagovanje osnovni uzrok kratkog spoja. Navedenu tvrdnju ovog svjedoka potvrdio je i postupajući vještak elektro struke u dopunskom nalazu, te u svom usmenom izjašnjenju na glavnoj raspravi da osigurači u Trafo stanici obezbjeđuju od kratkog spoja isključivo mrežni kabal za napajanja elektroenergetske mreže tuženog i da su namijenjeni i adekvatni za zaštitu od kratkog spoja objekta tužitelja. Takođe, iz iskaza svjedoka G.G. proizilazi da je kratki spoj nastao na metalnoj uvodnici na objektu tužitelja, koju činjenicu potvrđuju i fotografije uvodnice (dokazi u spisu) na kojima se jasno vidi da sa desne strane

uvodnice postoje prorezi –rupe koji su nastali uslijed razvoja visoke temperature, a ne kao posljedica procesa korozije, koju činjenicu je u svom izvještaju o intervenciji na gašenju požara potvrdila i Profesionalna vatrogasna jedinica Tuzla navodeći da varniči i puca gdje je spojen samonosivi kabal, gdje je zakačeno na krov kuće i da je cijeli krov u plamenu.

Odluku o usvajanju tužbenog zahtjeva prvostepeni sud je zasnovao na činjeničnom utvrđenju da je požar na objektu tužitelja nastao usljed kratkog spoja priključnog SKS kabla i metalne uvodnice na krovu kuće tužitelja, te da tuženi za nastalu štetu na stambenom objektu tužitelja odgovara po principu objektivne odgovornosti, jer da električna energija, čijom se isporukom bavi tuženi i koja je uzrokovala nastanak požara, a time i štete na objektu tužitelja predstavlja opasnu stvar, a tuženi ničim nije dokazao da je šteta nastala isključivom radnjom tužitelja ili trećeg lica, niti je dokazao da postoji doprinos tužitelja kao oštećenog u nastanku štete.

Neosnovano se žalbom tuženog osporava pravilnost i zakonitost prvostepene presude kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužitelja.

Naime, prema odredbi člana 173. Zakona o obligacionim odnosima (u daljem tekstu: ZOO), važi pretpostavka uzročnosti prema kojoj se smatra da je šteta nastala u vezi s opasnom stvari odnosno opasnom djelatnošću i potiče od te stvari odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete, a tuženi, na kome je bio teret ovog dokazivanja, nije to dokazao. Odgovornost tuženog zasniva se na odredbama člana 173. i 174. u vezi s članom 154. stav 2. ZOO, jer isporuka električne energije, kojom se bavi tuženi, predstavlja opasnu djelatnost, odnosno jer je tuženi imalac opasne stvari (električne energije) od koje potiče predmetna šteta, tako da tuženi za ovu štetu, suprotno rezonovanju žalbe, odgovara po principu objektivne odgovornosti, tj. bez obzira na krivicu. Od ove odgovornosti tuženi se mogao osloboditi potpuno ili djelimično samo u slučaju da je dokazao da je šteta nastala isključivo radnjom tužitelja ili trećeg lica, ili pak, da je tužitelj djelimično doprinio nastanku štete (član 177. stav 2. i 3. ZOO), a tuženi to nije uspio dokazati.

Suprotno žalbenim navodima, osnov za odgovornost tuženog za štetu koju je pretrpio tužitelj proizlazi iz njegove obaveze predviđene propisima koje je donijela Regulatorna agencija za električnu energiju u Federaciji BiH (FERK), a kojima su u to vrijeme bili regulisani odnosi između elektroprivrednih društava i kupaca električne energije, odnosno njihova prava i obaveze, kao i Opštih uslova za isporuku električne energije iz 2008.godine, prema kojim se priključci (unutrašnji i vanjski) i instalacije, neovisno od toga da li je vlasnik unutrašnjeg priključka kupac ili isporučilac, moraju održavati u ispravnom stanju, te da održavanje vrši isporučilac i on je jedini ovlašten i dužan da vrši kontrolu priključka i da isti redovno

održava, kao što je dužan da o neispravnosti instalacije priključka obavijesti kupca. Stoga, kako je na osnovu izvedenih dokaza utvrđeno da je požar na stambenom objektu tužitelja nastao usljed kratkog spoja priključnog SKS kabla i metalne uvodnice na krovu kuće tužitelja, a čije održavanje spada u obavezu tuženog, pa kako je do požara na stambenom objektu tužitelja došlo zbog korištenja opasne stvari (električna energija) čiji je vlasnik tuženi, te kako je tuženi bio dužan otklanjati kvarove i održavati priključak kojim je objekat kupca povezan s distribucijskom mrežom u ispravnom stanju, to se ne može prihvatiti kao pravilno rezonovanje tuženog da je tužitelj, odgovoran za štetu koju je pretrpio, jer da je predmetni požar nastao usljed kratkog spoja na instalacijama tužitelja tvrdnjom tuženog da je zbog predimenzioniranih osigurača na razvodnoj tabli prizemlja i kotlovnice (50 ampera), a usljed kratkog spoja na kابلu koji je preko krova bio položen do stanske table na drugom spratu, došlo do zapaljenja krovne konstrukcije i nastanka štete na objektu tužitelja, a što da je komisija tuženog navela u svom izvještaju od 11.05.2022. godine, a koju činjenicu da su u svom iskazu iznosili i svjedoci E.H. i A.Š., zaposlenici tuženog, koji su i članovi navedene komisije.

Sam priključak električne energije, koji je po definiciji sklop električnih vodova i uređaja, srednjeg i niskog napona, uključujući i obračunsko mjerno mjesto, kojima se objekat kupca povezuje s distribucijskom mrežom nije opasna stvar, nego je opasna stvar električna energija koja se preko istog isporučuje. Zbog toga je djelatnost kojom se bavi tuženi opasna djelatnost i on je u obavljanju te djelatnosti dužan postupati sa pažnjom dobrog stručnjaka (član 18. stav 2. ZOO), pa okolnost da je kratak spoj priključnog SKS kabla i metalne uvodnice na krovu tužitelja bio uzrok požara i nastanka štete, ako se imaju u vidu propisane obaveze isporučioaca električne energije, upućuje na njegovu odgovornost za štetu u smislu odredbe člana 174. stav 1. ZOO.

Sem toga, imajući u vidu obavezu tuženog da priključi objekat krajnjeg kupca na elektrodistributivnu mrežu, kao i obavezu da taj priključak održava i kontroliše, bez obzira gdje se isti nalazi, ne može se zaključiti da je šteta nastala radnjom koju tuženi nije mogao, kao stručnjak, predvidjeti ili otkloniti, pa je, suprotno mišljenju tuženog, pravilna i ocjena prvostepenog suda da u ovom slučaju nema mjesta primjeni odredaba člana 177. ZOO.

Pravilnost i zakonitost prvostepene presude ne može se dovesti u sumnju žalbenim navodima tuženog koji se svode na tvrdnju da je prvostepeni sud pogrešno i nepravilno zaključio da nije osnovan prigovor nedostatka kako aktivne legitimacije na strani tužitelja, tako i pasivne legitimacije na strani tuženog kada je ovaj prigovor tuženog prvostepeni sud, u postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude, cijenio i pravilno zaključio da je isti neosnovan, o čemu je u obrazloženju pobijane presude (strana 6) dao jasne činjenične i pravne razloge, koje prihvata i ovaj sud.

Takođe, suprotno žalbenim navodima tuženog, prvostepeni sud nije povrijedio odredbe parničnog postupka kada je, na prijedlog tužitelja, na nastavku pripremnog ročišta 12.06.2023. godine procesnim rješenjem odredio da se na glavnoj raspravi izvede kao dokaz uvid u nalaz i mišljenje vještaka elektro struke Asima Hodžića od 06.05.2022. godine, (koji nalaz i mišljenje je sačinjen po zahtjevu i za potrebe tužitelja), te da se izvede i dokaz saslušanjem u svojstvu svjedoka Asima Hodžića na predložene okolnosti svjedočenja jer je dokaz uvidom u pomenuti nalaz i mišljenje od 06.05.2022. godine izveden kao privatna isprava (član 134. ZPP), dok je Asim Hodžić dao iskaz u svojstvu svjedoka u smislu odredbe člana 137. ZPP.

Budući da je prvostepeni sud u obrazloženju ožalbene presude dao pravnu analizu predmetnog spora, odnosno obrazložio primjenu pravnih propisa na utvrđeno činjenično stanje, iz kojeg proizlazi i da je imovina tužitelja značajno oštećena usljed požara za čiji je nastanak odgovoran tuženi, a koje prihvata i ovaj drugostepeni sud, to je i odluka kojom je tuženi obavezan da tužitelju štetu naknadi u visini koja je utvrđena na osnovu nalaza i mišljenja vještaka arhitektonske struke i vještaka ekonomske struke, zasnovana na pravilnoj primjeni odredaba člana 185. ZOO, iz kojeg razloga je bez osnova istaknuti žalbeni prigovor tuženog na dosuđenu štetu na ime izvedenih limarskih radova (nabavka, doprema i montaža horizontalnih oluka), o čemu je u obrazloženju pobijane presude (strana 21), prvostepeni sud dao jasne činjenične razloge koje prihvata i ovaj sud.

Suprotno navodima žalbe, pravilno je prvostepeni sud primijenio materijalno pravo kada je na dosuđene troškove tužitelju u iznosu od 10.168,60 KM, čija visina se žalbom tuženog ne osporava, obavezao tuženog na plaćanje zakonske zatezne kamate na te troškove počev od dana donošenja presude, jer obaveza naknade parničnih troškova predstavlja novčanu obavezu koja dospijeva na plaćanje danom donošenja odluke, od kada teče i obaveza na plaćanje zatezne kamate u smislu člana 277. i 324. stav 2. ZOO, a u vezi sa članom 396. stav 3. ZPP, a u konkretnom slučaju od 01.02.2024. godine.

Ostale žalbene navode tuženog ovaj sud nije posebno cijenio jer nisu od odlučnog značaja (član 231. ZPP).

Pravilna je i odluka prvostepenog suda o troškovima postupka zasnovana na odredbama člana 386. stav 1. i člana 396. ZPP, s tim da visinu pripadajućih i dosuđenih troškova parničnog postupka tužitelju, tuženi posebnim žalbenim navodima i ne dovodi u sumnju.

Kako ne stoje razlozi žalbe, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je, primjenom člana 226. i 235. tačka 2. ZPP, žalbu tuženog odbiti i prvostepenu presudu potvrditi u stavu I, II i dosuđujućem dijelu za troškove parničnog postupka sadržanom u stavu III

izreke, dok je u odnosu na neožalbeni odbijajući dio zahtjeva tužitelja preko dosuđenog iznosa troškova parničnog postupka, sadržanog u stavu III izreke, prvostepenu presudu valjalo ostaviti neizmijenjenom, shodno članu 221. u vezi sa članom 196. ZPP, jer je, u tom dijelu, istekom žalbenog roka i izostankom žalbe, stekla formalnu pravosnažnost već u prvom stepenu.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr sci Faruk Latifović, s.r.